

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 6

Ústí nad Labem

okresní pracoviště Chomutov

Inspekční zpráva

Základní škola

Písečná 5144, 430 05 Chomutov

Identifikátor ředitelství:

600077411, IZO: 102129398

Zřizovatel:

Město Chomutov, MěÚ, Zborovská 4602, 430 01 Chomutov

Školský úřad:

Vršovců 1, 430 01 Chomutov

Čj.	065 99/99-2550
Signatura	kflcs101

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	5
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	6
3.6 Vedení povinné dokumentace	6
3.7 Výroční zpráva	7
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	7
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	8
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	8
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	8
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	9
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	12
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	15
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	16
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	16
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	16
5 ZÁVĚR	18
5.1 Závěry inspekce	18
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	18
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	19
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	19
5.5 Další adresáti zprávy	19
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	19

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

Komplexní inspekce proběhla ve dnech 8. - 11. února 1999.

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Petr Salač
Členové týmu: Mgr. Vladimír Bečvář
Mgr. Erika Bednářová
Marta Dolinská
PaedDr. Josef Sušanka

1.4 Ředitel školy

Ve funkci ředitele školy působí Mgr. Karel Poláček, který prošel řádným konkurzním řízením a to naposledy v květnu roku 1997.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Podpůrné informace potřebné pro vznik této inspekční zprávy byly čerpány z listiny o zařazení do sítě škol č.j.: PGO 208/96-00, z výroční zprávy o činnosti školy, z rozvrhu hodin, z agendy ředitele školy, ze školního řádu. Dále bylo pracováno s povinnou dokumentací školy, s časově-tematickými plány, které vedení školy od vyučujících vyžaduje. Popis průběhu a hodnocení kvality vyučování vychází z hospitační činnosti inspekčního týmu.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Vedení školy zvolilo učební dokument Základní škola č.j.: 16 847/96 - 2, podle kterého již postupují všechny ročníky školy.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

V rámci platných norem zřídil ředitel školy vyrovnávací třídu, konkrétně 3.C, ve které se mohou vzdělávat žáci dočasně opoždění. Po vyrovnání nedostatků je možný návrat do původních tříd. Třída funguje pro 14 žáků a finanční zajištění je ošetřeno dohodou se Školským úřadem v Chomutově.

Dalším důležitým rysem této školy je nebývalý počet nejrůznějších mimoškolních aktivit, které umožňují eliminovat některé nedobré vlivy obrovských sídlišť. Pozitivem je, že se daří i takto vychovávat a působit na žáky v pozitivním smyslu. Jednoznačně lze spatřovat výsledky tohoto snažení a jeho přínos pro žáky a nepochybně i pro jejich rodiny.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	49	24	
2.	3	76	45	
3.	3	54	24	1
4.	2	48	21	
5.	2	59	36	1
6.	3	79	32	2
7.	3	72	35	1
8.	2	59	28	2
9.	3	71	43	3
Celkem	23	567	288	10

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Základní škola poskytuje základní vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Koncepční záměry jsou v souladu s původně deklarovanou představou ředitele školy, kterou předkládal v konkurzních řízeních. Cílem je umožnit žákům z okolního sídliště, pro které škola v roce 1980 vznikla, plnění povinné školní docházky v kvalitních podmínkách. Vzhledem k tomu, že v těsné blízkosti je škola s rozšířenou výukou jazyků a ve městě škola s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, orientoval se ředitel školy na běžnou základní školu.

Ředitel školy vychází ze skutečných potřeb prostředí, pro které škola vznikla a ČŠI hodnotí takto pojatou koncepci, s již zmíněnou nabídkou mimoškolních aktivit a uměním vychovávat, jako funkční a pro žáky nesporně přínosnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Je respektován zvolený učební dokument, rámcově se plní osnovy. Přínosem pro práci vyučujících jsou vedením školy vyžadované plány rozvržení učiva. Určitým nedostatkem se však jeví velmi silná orientace na používané učebnice a pracovní sešity, ze kterých vyučující vychází více, než z osnov. Konkrétně se tak objevily drobné nedostatky v psaní na 1. stupni ZŠ, v praktických cvičeních v zeměpisu, v členění učiva ve fyzice a v řazení učiva geometrie v matematice.

I přes dílčí uvedené nedostatky hodnotí ČŠI plnění učebních dokumentů jako vyhovující. Doporučuje však vedení školy se uvedeným zjištěním zabývat a zajistit, aby se některé prvky či témata uvedené v osnovách nevytratila z výuky jenom proto, že nejsou v používaných učebnicích nebo pracovních sešitech.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Struktura vedení školy respektuje potřeby školy a organizace s postavením právního subjektu. Sloučena je funkce hospodářky a vedoucí školního stravování. Zpracování mezd je svěřeno Středisku služeb školám v Chomutově. Zástupcem statutárního orgánu je pedagogický pracovník školy.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	23		1		2		3	
Vychovatelé	4						1	
Celkem	27		1		2		4	

Toto personální zázemí dovoluje řediteli školy zajistit odbornou (aprobovaně zajištěnou) výuku v 70 % hodin odučených na škole.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V minulém školním roce se těchto aktivit, mimo běžných akcí okresního charakteru, účastnilo 11 pedagogů školy a z rozpočtu bylo na tyto akce čerpáno 4000 Kč.

Odborné a pedagogické řízení školy hodnotí ČŠI jako nadprůměrné. Ředitel školy se v uvedené problematice velmi dobře orientuje, vystupuje jako zkušený a zodpovědný řídicí pracovník.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

System kontroly vnímá ředitel školy jako běžnou povinnost zaměstnavatele zodpovídajícího za pedagogicko-výchovnou práci školy a provoz školy. Kontrolní práce se odvíjí od plánu práce školy a zahrnuje kromě povinností vymezených ZP, kontrolu kvality výchovně vzdělávací činnosti (dále jen VVČ), která spočívá v prověrkách vědomostí žáků, ve vyhodnocování výsledků tříd a žáků, v klasických hospitacích. Běžná je kontrola písemností a dokumentace. Četné jsou zápisy o hospitacích v třídních knihách. Kontrolní činnost je vyhodnocována a doložitelné jsou závěry z této činnosti vedení školy. Vedení veškeré agendy a písemností školy má náležitou úpravnost a úroveň.

ČŠI hodnotí pojetí a realizaci kontroly jako funkční a dobrou. Doporučení je k efektivitě kontroly a to vzhledem k uvedeným dílčím nedostatkům v pojetí osnov, absenci klasifikace v předmětu tělesná výchova v žákovských knížkách, případně velmi malé frekvence známek v konkrétních předmětech u konkrétních vyučujících.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém spočívá v pracovních poradách, pedagogických poradách, v informacích na nástěnkách ve sborovně a v osobním kontaktu se členy sboru. K dispozici jsou i informace o základních normách potřebných pro práci učitele.

Vnější informační systém zahrnuje výroční zprávu o činnosti školy, veřejný školní řád, systém třídních schůzek, osobní jednání s rodiči či jinými subjekty, akademie, prezentace a reprezentace na veřejnosti a další. K běžné každodenní informovanosti slouží žákovské knížky.

ČŠI hodnotí informační systém školy jako funkční, propracovaný a potřebám školy vyhovující. Zákonná povinnost ředitele školy informovat o průběhu vzdělávání a výchovy je naplněna. Doporučení je k ošetření pravidel klasifikace v žákovských knížkách.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Na škole je vedena předepsaná povinná dokumentace. Používány jsou předepsané tiskopisy a namátkově kontrolovaná dokumentace žáků vykazovala systém a úpravnost. Materiály požadované z archivu byly bez problémů vyhledány.

3.7 Výroční zpráva

Je zpracována a obsahuje informace o škole dané zákonnou normou. ČŠI upozorňuje na fakt, že součástí výroční zprávy o činnosti školy není zpráva o hospodaření a není nutno takto doplněnou zprávu prezentovat veřejnosti.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet MŠMT ČR a rozpočet zřizovatele umožňuje řediteli školy zajistit provoz školy a plnit zvolený učební dokument. ČŠI se zabývala pro VVČ důležitou kapitolou finančních prostředků ONIV. Struktura těchto prostředků umožňuje škole doplňovat učební pomůcky, financovat projekt prevence kriminality, dbát na další vzdělávání, realizovat školy v přírodě.

ČŠI se nesešla s projevy neefektivně vynaložených prostředků ze státního rozpočtu a jak již bylo zmíněno je orientace ředitele školy v této problematice na velmi dobré úrovni.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Z pohledu hodnocení 1. stupně ZŠ jsou materiálně technické podmínky školy, vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu Základní škola, velmi dobré. Třídy jsou prostorné, funkčně vybavené názorným obrazovým materiálem a dalšími pomůckami.

Škola disponuje značným fondem učebnic, převážně z nakladatelství SPN a.s., JINAN a PRODOS. Pro zkvalitnění práce jsou využívány další učební texty, především z nakladatelství Nová škola Brno. Při výběru a nákupu učebnic se škola zaměřuje na ucelené řady, přednost mají učebnice z SPN a.s., tak, aby tyto řady odpovídaly zvolenému vzdělávacímu programu.

Na 1. stupni je didaktická technika zastoupena v potřebné míře, není zastaralá a ve výuce je prokazatelně používána. Všechny učitelky k ní mají přístup a také si ji vzájemně půjčují. V rámci výuky využívají velmi dobře vybavenou odbornou učebnu hudební výchovy. Žákovská knihovna je využívána v rámci hodin čtení, kdy pro zpestření, doplnění a prohloubení čtenářských dovedností jsou společně čteny knihy, především krásné literatury.

Materiálně technické podmínky na 1. stupni lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

Z pohledu hodnocení 2. stupně a školy jako celku: Sídlištní pavilónová škola má v současné době 23 tříd ve třech navzájem propojených pavilónech a výchovně vzdělávací činnost dále probíhá v odloučené budově, kde se v patru nad školní jídelnou nacházejí místnosti školní družiny, školního klubu a také zkušebna školního sboru i učebna výpočetní techniky, ve které je vedle zastaralých Consulů i 9 novějších počítačů typu 386 až 486.

Škola má specializované učebny přírodopisu, fyziky, chemie, samostatnou učebnu hudební výchovy na 1. stupni, dílny pro práci s dřevem a kovem, 2 tělocvičny a rozsáhlý areál školního hřiště. Za pozitivní lze považovat, že si vyučující ostatních předmětů vytvářejí v kmenových třídách funkčně vybavené učebny pro svůj předmět.

Materiální vybavení odborných kabinetů je vzhledem k zvolenému učebnímu plánu postačující, v některých případech (vybavení tělovýchovného kabinetu horskými koly, běžkami, sportovním náčiním, vybavení pro dopravní výchovu přenosným dopravním hřištěm, vybavení kabinetu přírodopisu a chemie, šesti šicích strojů ve školní kuchyňce ap.) je nadprůměrné. Na druhé straně chybí např. různé jazykové příručky požadované osnovami.

Učebnice jsou hrazeny z prostředků poskytovaných státem. Škola nevybírá od rodičů žádné poplatky za učební texty. Za loňský rok bylo na učebnice a školní pomůcky vydáno 151.927,50 Kč.

Materiálně technické podmínky VVČ vzhledem ke zvolenému učebnímu dokumentu jsou spíše nadprůměrné. Vzhledem k požadavkům osnov na nejrůznější jazykové příručky je výhrada pouze k vybavení kabinetu českého jazyka.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

1. stupeň: Vyučování a výchovná činnost probíhá podle rozvrhů schválených ředitelem školy. Rozvrh hodin a přestávek je dodržen, respektuje psychohygienické požadavky žáků i učitelů.

Pracovní místa žáků jsou vybavena základním žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům vzhledem k výšce žáků. Lavice jsou prostorné, udržované, taktéž žákovské židle jsou vhodné. V každé třídě je dostatek skříní pro uložení pomůcek, v některých učebnách jsou položeny koberce pro relaxační činnost. Všechny třídy jsou vybaveny slunečními žaluziemi. Učebny mají svou identitu, po estetické stránce jsou velmi hezké, vyzdobené širokou škálou žákovských prací a zároveň funkčními nástěnnými obrazy pro výuku, zejména pro jazyk český. Ve všech prostorách prvního stupně je udržována čistota, světelné a tepelné podmínky jsou velmi dobré.

V současnosti škola nezajišťuje pitný režim. U žáků je akceptováno vlastní řešení. Pokud si žák nedonese pití z domova, má možnost napít se přímo ve třídě z vodovodu, neboť zde teče pitná voda. Občerstvení nebo další nadstandardní služby škola neposkytuje. V současné době se hledá nový, pro školu výhodnější, dodavatel nápojových automatů, který by respektoval početně menší odběry ve školních podmínkách.

Chodby nejsou ve větší míře během přestávek využívány pro relaxační činnosti. Hlavním důvodem je bezpečnost, protože chodby jsou úzké. Pouze u prvních a druhých ročníků je nainstalována dětská skluzavka, kterou žáci mohou využívat pod dozorem svých vyučujících. V době inspekce byla využívána.

2. stupeň: Také zde skýtají třídy, učebny i pracovny dobré psychohygienické prostředí. Dříve obnovené lavice jsou ve slušném stavu a vyučujícím se daří vypěstovat v žácích vztah k vybavení tříd. Dobré světelné a tepelné podmínky, čistota, pitný režim, vhodná výzdoba a režim o přestávkách jsou identické se zjištěním na 1. stupni. Příjemně působí květinová výzdoba, květiny jsou dokonce i v pracovně chemie.

Psychohygienické podmínky 1. i 2. stupně lze hodnotit jako dobré a respektující věkové a individuální zvláštnosti žáků.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

Hodnocení kvality vyučování se odvíjí od personálních podmínek školy a zhlédnutých hospitací.

Hodnocení hodin vychází z provedených hospitací a je hodnoceno 7-stupňovou hodnotící škálou:

1-vynikající, 2-nadprůměrná, 3-spíše nadprůměrná, 4-průměrná, 5-spíše podprůměrná, 6-podprůměrná, 7-nevyhovující hodina.

Celkem bylo hospitováno v 53 vyučovacích hodinách.

předměty	počet hospitací	1	2	3	4	5	6	7
1. stupeň	14	1	4	5	3	1		
2. stupeň	39	3	8	9	12	6	1	
celkem	53	4	12	14	15	7	1	

Z tabulky je zřejmé, že většina zhlédnutých hodin se svou kvalitou pohybovala v pásmu nadprůměru práce učitele. Méně zdařilé hodiny byly řediteli školy konkretizovány až k jednotlivým vyučujícím.

1. stupeň

ČŠI navštívila všechny třídy a vyučující, které v době inspekční návštěvy byly ve škole přítomny. Pozornost byla zaměřena především na kvalitu výuky v českém jazyce, ale hospitace

probíhaly i v jiných předmětech. ČŠI sledovala, jaké metody a formy volí pedagogové, využívání pomůcek při vlastním vzdělávacím procesu a v neposlední řadě, jaká je ve třídách atmosféra a vztah mezi učiteli a žáky.

Všechny ročníky pracují podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16847/96-2, učební osnovy jsou průběžně plněny. Při výuce českého jazyka, ale i v dalších předmětech jsou používány platné učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR, nejčastěji z nakladatelství JINAN a SPN a.s.

Hodnocení předmětů 1. stupně:

Český jazyk

Ve vyrovnávací třídě byl český jazyk velmi dobře připraven po metodické stránce. Ve výuce se střídaly činnosti, žáci byli neustále motivováni a nenásilnou formou vtahováni do vzdělávacího procesu. Pro sluchovou analýzu byla vhodně zařazena magnetofonová nahrávka, kdy žáci slyšeli a zároveň opakovali vyjmenovaná slova. Vyučující dbá na rozvoj slovní zásoby, žáci tvořili věty na daná slova. V hodině nechybělo využití názorných pomůcek, kartičky pro odůvodňování pravopisu, práce na fólii, práce s učebnicí i vybarvování obrázků vztahujících se k vyjmenovaným slovům. Velkému pracovnímu nasazení chyběla relaxace, výuka se nesla v duchu frontálních činností. U žáků nedochází k diferenciaci učiva podle jejich schopností. Vyučující má hezký vztah k žákům, učivo bylo žákům podáváno věcně správně, otázky a pokyny byly srozumitelné a orientované na cíl hodiny - naučit se a umět aplikovat vyjmenovaná slova.

Výuku českého jazyka v ostatních ročnících 1. stupně lze charakterizovat těmito rysy: učivo bylo žákům podáváno srozumitelně, věcně správně. Všechny učitelky dbají na rozvoj slovní zásoby, opravují gramaticky nesprávné tvary ve vyjadřování žáků. Ve výuce je využíváno názoru, didaktické techniky a dalších pomůcek. Učitelé průběžně ověřují, zda žáci porozuměli učivu. Žáci pracují samostatně, zároveň mají smysl pro týmovou práci. Velmi dobře se dokážou orientovat na splnění úkolu. Při výuce jsou převážně aktivní. Vzhledem ke svému věku mají dobré vyjadřovací schopnosti. Velmi dobrá čtenářská úroveň je v 1. ročnících.

Ve výuce českého jazyka je dbáno na komplexnost, pravidelně se střídá čtení, mluvnice a psaní. Učitelky mají zpracovány časové a tematické plány. Je třeba však upozornit na zjištění týkající se psaní ve 2. ročníku., kdy v obou paralelních třídách neprobíhá psaní podle tvarových skupin písmen a číslic tak, jak vycházejí ze vzdělávacího programu, nýbrž plány jsou vypracovány a výuka se řídí dle předtištěných sešitů PRODOS. Učební osnovy se sice rámcově plní, ale výuka se podřizuje používaným písmenkám a pracovním sešitům.

Všechny sledované hodiny byly vedeny v duchu frontálních činností, bez diferenciaci učiva, v hodinách chybí relaxační chvílky a častější motivace pro činnosti. Téměř ve všech sledovaných hodinách nebyl prostor na konci hodiny pro zhodnocení, zopakování a pochvalu jako motivačního prvku pro další práci žáků.

Zhlédnuté hodiny českého jazyka lze hodnotit jako spíše nadprůměrné a některé jako průměrné.

Matematika ve 2. ročníku

Byla vedena ve vysokém tempu, žáci zvyklí pracovat samostatně byli aktivní, při řešení všech úkolů spolupracovali s učitelkou, mají velmi dobré numerické znalosti. V hodině byla zařazena společná i samostatná práce a soutěže s využitím mezipředmětových vztahů. Všechna cvičení byla vždy společně hodnocena, takže učitelka průběžně získávala informace o tom, do jaké míry žáci učivo ovládají.

Prvouka

Vynikající hodina prvouky vycházela především z praktických znalostí žáků, kdy hlavní část byla věnována smyslům. Netradiční forma opakování (zpěvohra za doprovodu vytleskávání) navodila příjemnou pracovní atmosféru. Moderně pojatá výuka v sobě zahrnovala mnoho motivací, praktických činností zaměřených na sluchové, hmatové, chuťové a čichové vnímání, luštění křížovky (jako motivace) a pro žáky velmi atraktivní ochutnávku ovoce a zeleniny. Na konci hodiny byl využit prostor pro zopakování, pochvalu za práci a také odměnu v podobě kousků ovoce a zeleniny, které zbyly od zkoušení chuťového vnímání.

Vlastivěda

Opakovací hodina vlastivědy v 5. ročníku nebyla dostatečně motivována, opakování probíhalo podle otázek v pracovním sešitě. Kontrolní desetiminutovka byla zaměřena na učivo o České republice. V opakování o jižních Čechách chybělo využití fotografií nebo jiného obrazového materiálu, zároveň i jiné formy práce než frontální činnosti. Žáci prokázali dobré znalosti v orientaci na mapě. Následovala práce na nakopírovaný pracovní list, nevyužity zůstaly nákladné a velmi hezké pracovní sešity. Školní sešity mají rozdílnou grafickou úroveň.

Hudební výchova

Navštívená hodina hudební výchovy obsahovala celou škálu metodických prvků. Dechová, jazyková cvičení, rytmizace, rozezpívání a hlavně zpěv písní za doprovodu hry na Orffovské nástroje zaujal žáky. Vhodným doplňkem zpěvu byl klavírní doprovod učitelky. Závěrečná část byla věnována poslechu magnetofonové nahrávky písní Zd. Svěráka, některé písně zároveň zpívali žáci.

Výše popsané hodiny lze hodnotit takto: matematiku jako hodinu s výraznou převahou pozitiv, prvouku jako zcela mimořádnou, vlastivěda byla spíše průměrná, a v hudební výchově převažovala výrazně pozitiva.

Hodnocení předmětů 2. stupně:

Český jazyk

Výuku českého jazyka zajišťují tři odborně i pedagogicky způsobilé vyučující. Navštívené hodiny byly vedeny frontálně bez ohledu na individuální schopnosti a možnosti žáků. Střídal se společná práce u tabule se samostatnou prací žáků a písemným zkoušením. K procvičování využívaly vyučující učebnici a procvičovací materiály, kterých má škola dostatek. V jedné z navštívených hodin žáci pracovali s Pravidly a Slovníkem cizích slov, což rozhodně přispělo k vyšší efektivitě hodiny a aktivizaci žáků. Písemné projevy žáků jsou pravidelně opravovány a hodnoceny, jejich kvalitě a úpravě věnují vyučující pozornost. Za slabinu lze považovat nejednotný přístup vyučujících k práci s chybou. Žáci nejsou důsledně vedeni k odhalování chyb a jejich následné korekci v písemných projevech. Předmětové komisi bylo doporučeno, aby se tímto problémem na své schůzce zabývala. Kabinet českého jazyka je dostatečně vybaven procvičovacím materiálem a obrazovými materiály s mluvnickými jevy, na druhé straně však chybí více jazykových příruček a slovníků, v VI. a VIII. ročníku se používají starší učebnice, které neodpovídají osnovám a nereflktují změny pravopisných pravidel.

Personální zajištění výuky českého jazyka je velmi dobré, materiální podmínky a úroveň výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako průměrné.

Cizí jazyky

Výuku *německého jazyka* zajišťují tři vyučující, z nichž jen jedna učitelka splňuje podmínky pedagogické i odborné způsobilosti. Materiální zázemí dostačuje, vybavení učebnicemi je jednotné. Hodina vyučující s příslušnou odborností byla velmi dobře promyšlená, vyvážená, s důrazem na rozvoj komunikativních dovedností a na správnou výslovnost. Úroveň a pojetí výuky německého jazyka u neodborně vedených hodin byly poznamenány neznalostí metodiky cizojazyčné výuky, popř. nezkušeností vyučujícího. V těchto hodinách převažovala frontální výuka s realizací cvičení podle učebnice, méně pozornosti bylo věnováno rozvoji komunikačních dovedností a správné výslovnosti. Ke kladům patřilo, že i tyto hodiny byly aspoň z části vedeny ze strany vyučujících v německém jazyce.

Anglický jazyk vyučují dvě učitelky, jedna bez odborné i pedagogické způsobilosti, jedna s odborností pro 1. stupeň. Materiální podmínky jsou vyhovující, kromě IV. ročníku se používá jednotná učebnicová řada, žáci mají k dispozici i pracovní sešit.

Celkové zajištění a úroveň výuky německého jazyka jsou průměrné. U anglického jazyka ČŠI nehodnotí vzhledem k malému počtu navštívených hodin kvalitu vyučování.

Hudební a rodinná výchova

Hudební výchovu vyučuje začínající učitelka s potřebnou odborností. Výuka probíhá v učebně vybavené nezbytnou technikou a klavírem. K materiálnímu zázemí patří soubor poslechových skladeb, zpěvníky a orffovský instrumentář. Nedostatečné je vybavení učebnicemi hudební výchovy. Jak potvrdily hospitace, žáci mají dostatečný písňový repertoár, jsou vedeni ke kultivovanému pěveckému projevu, patřičná pozornost je věnována i dalším složkám. Neodborně je vyučována Rodinná výchova. Zhlédnuté hodiny nebyly dobře připraveny především z hlediska zaměstnání žáků. Způsob výuky a používané metody a formy práce neodpovídaly pojetí tohoto předmětu, jak je deklarováno v osnovách, a byly jednou z příčin projevů nekázně žáků v hodinách. Přínosem pro žáky IX. ročníku byla hodina věnovaná besedě s pracovníky odboru sociálních věcí OÚ v Chomutově. Některé pomůcky si vyučující zhotovují svépomocí, celkově je však materiální zabezpečení neuspokojivé. Jedna sada učebnic je žákům k dispozici jen ve škole.

Personální a materiální zajištění výuky a úroveň výchovně vzdělávací práce jsou v hudební výchově hodnoceny jako průměrné, v rodinné výchově jako podprůměrné.

Dějepis

Je vyučován částečně neodborně. Dvě z vyučujících nemají předepsanou odbornou způsobilost. To se projevovalo i v kvalitě hodin, které byly vyučovány frontálně v tradiční struktuře (opakování - výklad - shrnutí se zápisem). Vyučující mylně spoléhali na vnitřní motivaci žáků, na jejich zájem o předmět. Monolog vyučujících málo podporoval aktivitu žáků. Z pomůcek byla používána především učebnice, překvapující byla absence map. Hodiny odborně způsobilé vyučující byly promyšlené, obsahovaly zajímavé formy opakování a upevňování nových pojmů, promyšlená práce s učebnicí byla doplňována o neúplný zápis na tabuli, který žáci doplňovali, hodiny měly jasnou strukturu a byly přiměřené věku žáků. Tyto hodiny pak vyzněly proti předchozím jako nadprůměrné.

Celkově lze hodnotit úroveň zabezpečení a kvalitu výuky dějepisu jako průměrnou.

Přírodopis

Je vyučován plně odborně způsobile. Pracovna a přilehlý kabinet poskytuje vyučujícím všechny možnosti pro kvalitní výchovně vzdělávací proces. Sledované hodiny měly i při tradiční struktuře a běžné frontální práci živý temporytmus, žáci byli zapojováni do vyučovacího procesu, vyučující prokládala výklad promítáním (filmové smyčky, diapozitivy)

i zvukovými záznamy (zvuky pralesa apod.), používala vhodných trojrozměrných i tabelárních názorných pomůcek. Při jiných hodinách může využívat videonahrávek a zpětného projektoru. Obě sledované hodiny byly pečlivě připraveny a měly nadprůměrnou úroveň.

Stejně nadprůměrně lze hodnotit zabezpečení a realizaci výuky přírodopisu ve škole.

Blok předmětů: matematika, fyzika, chemie a praktické činnosti

Většina hodin těchto předmětů je odučena plně způsobilými vyučujícími. Vybavení kabinetů a funkční učebny, případně pracovny dovolují využití názornosti v hodinách, běžná byla demonstrace a činnost žáků. Realizace výuky v tomto bloku se odvíjí od zkušenosti vyučujících a tak lze hodnotit:

Úroveň matematiky, chemie a praktických činností jako nadprůměrnou a fyziku jako průměrnou.

Výtvarná výchova

Byla sledována jak u vyučující odborně nezpůsobilé, tak u vyučující aprobované. Výuku zatěžuje nedostatek pomůcek a potřeb, které dříve poskytovala škola. Nyní si žáci donášejí materiál a pomůcky vlastní, a proto vyučující učitelky neměly jistotu, zda budou moci pracovat všichni žáci. Ti byli při hodině vedeni k pečlivosti a čistotě prací, ale jejich kreativita byla svázána lpěním na předkládaných vzorech a modelech, na konci hodin chybělo sdělení vlastního žákovského prožitku.

Celkově lze hodnotit zabezpečení výuky a její kvalitu jako průměrnou.

Zeměpis

Předmětu vyučují, s dvouhodinovou týdenní dotací, odborně a pedagogicky způsobilí vyučující.

Vybavení pro výuku je průměrné. Ve škole není odborná učebna zeměpisu, žáci se učí převážně v kmenových třídách. Učitelé tak mají omezený přístup k audiovizuální technice, kterou by měl učitel zeměpisu velice často využívat. I ve sledovaných hodinách byla absence techniky na úkor výuky.

Žáci používají učebnice, tabulky, vedou si sešity. Atlasy jsou rozdány před hodinou. Ve všech hodinách byly používány nástěnné mapy.

Zhlédnuté hodiny byly připravené, učitelé střídali metody výkladu a návodných otázek se samostatnou prací s učebnicí a tabulkami. Žáci byli v hodinách aktivní, učitelé průběžně hodnotili. V hodinách byla pracovní, vstřícná atmosféra. Rodiče jsou pravidelně informováni o klasifikaci v žákovských knížkách.

Žáci se zúčastňují zeměpisné olympiády.

Osnovy zeměpisu jsou plněny. ČŠI doporučuje zařazovat praktická zeměpisná cvičení a exkurze, zejména v 9. ročníku.

Předmětu vyučují odborně a pedagogicky způsobilí vyučující. Osnovy jsou plněny. Na základě zhlédnutých hodin lze výuku zeměpisu hodnotit jako fungující, s nedostatkem využívání audiovizuální techniky a absencí praktických cvičení.

Tělesná výchova

Předmětu se vyučuje převážně odborně a pedagogicky způsobile, s dvouhodinovou týdenní dotací.

Podmínky pro Tv jsou ve škole velmi dobré. Žáci využívají 2 tělocvičen, školního hřiště s atletickou dráhou a travnatou plochou. Zároveň využívají možnosti výuky plavání ve vedlejší škole. Kabinet Tv je funkčně vybaven.

Učivo je probíráno v souladu s osnovami. Zhlédnuté hodiny, od 1. - 9. ročníku, byly připravené a vedené profesionálně. Žáci vykazovali úměrné dovednosti a návyky.

Nedostatkem je absence průběžné klasifikace Tv v žákovských knížkách, což bude řešeno doporučením v závěru inspekční zprávy.

Škola pořádala LVVZ. Všichni učitelé doložili platné licence pro výkon lyžařského instruktora.

Tělesná výchova se ve škole vyučuje profesionálně, k čemuž napomáhají i velmi dobré materiální a prostorové podmínky. Učivo je probíráno v souladu s osnovami. Výuku Tv lze hodnotit jako nadprůměrnou.

Doporučujeme pravidelně informovat rodiče v žákovských knížkách o klasifikaci.

Volitelné předměty

Zajišťují vesměs kvalifikovaní a odborně způsobilí pedagogové. Nabízené volitelné předměty respektují především zájem žáků, i když ho nemohou plně uspokojit (např. vysoký zájem o práci na počítačích), a proto bylo vytvořeno 10 skupin (z toho 5 se sportovním zaměřením, dále probíhá konverzace v Nj od 7. ročníku, předmět Domácnost, pro dvě skupiny Seminář a praktika z přírodopisu a předmět Informatika, kde žáci procházejí jednoročním kurzem). Materiální vybavení je pro volitelné předměty dostačující a vybavení cvičné kuchyňky, kabinetu přírodopisu a kabinetu tělesné výchovy je nadprůměrné. Vyučující se řídí zpracovanými časově rozvrženými tematickými plány. Výuka probíhá zásadně v odpoledních hodinách ve třech dnech v týdnu (pondělí - úterý - čtvrtek). Sledované hodiny (Domácnost, Informatika) měly nadprůměrnou úroveň.

Celkově lze hodnotit zabezpečení a kvalitu výuky v těchto předmětech jako spíše nadprůměrné.

Dopravní výchova

Nebyla při hospitační činnosti přímo sledována. Je zakomponována do tematických plánů prvouky, ale i do předmětů výtvarná a tělesná výchova.

Výhodou školy je, že zde pracuje bývalý okresní koordinátor dopravní výchovy a soutěží. Proto na škole dále probíhají soutěže pro žáky 1. a 2. ročníku Zlatá zebra a každý druhý rok pro děti 1. - 4. ročníku výtvarná soutěž Děti, pozor červená. Od 5. tříd je organizována Dopravní soutěž cyklistů ve školních kolech (teoretické vědomosti i praktické dovednosti) a vítězové postupují do okresních kol, popřípadě do kol vyšších. Žáci školy vyhráli pětkrát po sobě okresní kolo, dvakrát krajské kolo a v republikové soutěži získali 6. místo.

Další výhodou školy je, že vlastní přenosné dopravní hřiště, i když mohou používat, jako jiné chomutovské mateřské a základní školy, dopravní hřiště u Autoškoly Omega. Soustavnou dopravní výchovu, která je na většině škol nárazovitá, doplňuje na zdejší škole i dopravní kroužek, jenž vyvíjí činnost vždy od února až do ukončení soutěží. Realizaci dopravní výchovy lze z výše uvedených důvodů pokládat za nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Úvodem tohoto hodnocení uvádíme výsledky školy shrnuté pedagogickou radou, která uzavřela 1. pololetí letošního školního roku:

celkem ve škole: 567 žáků	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ	celkem za školu
neklasifikováni v předmětech	2	9	11
nedostateční	5	7	12
dostateční	45	111	156
napomenutí tř. učitele	4	7	11
důtka třídního učitele	11	24	35
ředitelská důtka	9	13	22
2. stupeň z chování	4	8	12
3. stupeň z chování	1	4	5
pochvaly	53	23	76
vyznamenání	-	63	63

Z pozorování v hospitovaných hodinách lze konstatovat:

Úroveň komunikace žáků na prvním stupni je vzhledem k jejich věku velmi dobrá. Žáci jsou soustavně vedeni k vyjadřování celými větami, dokážou formulovat otázku i odpověď. Vědomosti odpovídají vzdělávacímu programu Základní škola a standardům základní školy. Žáci jsou při výuce aktivní, tvořiví, mají smysl pro týmovou práci. Zažité učivo dokážou aplikovat. Žáci 1. stupně se pravidelně zúčastňují soutěží. V rámci dopravní výchovy Zlaté zebry, velké úspěchy zaznamenává pěvecký sbor, který dosahuje významných ocenění v soutěžích nadregionálního charakteru, pravidelná je účast ve výtvarných a sportovních soutěžích. Na druhém stupni bylo zjištěno kontrolou prací žáků, sešitů a žákovských knížek, že klasifikace je prováděna na základě vědomostí žáků a úrovně jejich prací. Žáci byli při vyučování aktivní především v úvodních částech vyučovacích hodin, v průběhu vyučování jejich aktivita postupně klesala a měnila se v nerušivé, ale nespolupracující chování. Toto obecné konstatování neplatí pro hodiny, ve kterých dokázali vyučující žáky vhodně motivovat, podchytit a vtáhnout do procesu hodiny. K nedostatkům patří nevyrovnaná úroveň grafických projevů žáků, chybějící záznamy klasifikace v žákovských knížkách (žáci žákovské knížky zapomínají) a příliš značné množství zaznamenávaných "desetiminutovek", které jsou v žákovských knížkách zapisovány jako DSM.

Kvalitu výsledků vyučování na ZŠ hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Školní řád je dodržován v celé své šíři. Chování žáků je na dobré úrovni, bez výrazných projevů negativismu. Velký vliv na žáky 1. stupně i 2. stupně mají jejich vyučující, kteří vytváří svým chováním dobré sociální klima a řada osobností sboru je pro žáky i vhodným pozitivním příkladem. Věnuje se pozornost žákům dlouhodobě nepřítomným nebo pomalejším, např. formou doučování, individuálním přístupem apod. Žákům s vývojovými poruchami je věnována zvýšená pozornost ve vyrovnávací třídě, kterou navštěvují žáci na doporučení PPP. V této třídě se vzdělává zároveň jeden integrovaný žák. Také na 2. stupni bylo k vidění velmi zdařilé zařazení integrovaných žáků do třídních kolektivů. Opět nelze nezmínit působnost bohatých mimoškolních aktivit. Dominuje a je zřejmá dlouhodobost tohoto počínání, které nese výsledky.

V oblasti rozvoje osobnosti žáků lze školu hodnotit jako nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství je svěřeno zkušené vyučující, která sice nemá potřebné odborné studium, ale v problematice se velmi dobře orientuje a na škole požívá potřebné důvěry žáků i vyučujících. I přes určité preferování profesionální orientace lze z výsledků školy hodnotit oblast výchovného poradenství velmi příznivě. V třídních knihách lze vysledovat exkurze. Vzorně je vedena dokumentace integrovaných žáků a také práce s nimi se daří. Škola je zapojena v projektu prevence kriminality. Pozitivní je již zmíněná úspěšná snaha vychovávat žáky a to nejenom ve škole.

Výchovné poradenství na škole je funkční a jeho realizace nadprůměrná.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Všechny aktivity, které škola vyvíjí, jsou důkazem snahy vedení i pedagogických pracovníků nabídnout žákům této sídlištní školy dostatek možností pro smysluplné trávení volného času.

Škola podporuje rozvoj estetického citění žáků tvořivými aktivitami (např. vystupování pěveckého sboru na veřejnosti na okresní, regionální, ale i republikové úrovni), vysoce estetickou úpravou prostředí školy, zprostředkovává žákům styk s živou kulturou (návštěvy divadelních představení v Mostě i Národního divadla v Praze). Žáci vydávají vlastní časopis.

Každoročně probíhají školní turnaje ve sportovních soutěžích i školní kola různých olympiád. Vítězové pak reprezentují školu v okresních, popř. regionálních kolech. Zvláště ve sportovních soutěžích se reprezentanti školy často umísťují na předních místech. Mezi významné úspěchy patřilo v minulém školním roce např. první místo v okresním kole v turnaji v košíkové chlapců a dívek, vítězství v dopravní soutěži, třetí místo v regionu v soutěži dětských pěveckých sborů.

Denně je otevřena škola i školní hřiště do 18.00 hod. a poskytuje své prostory zájmovým útvarům. Do 36 kroužků, které žákům nabízí školní družina, školní klub, škola a školní sportovní klub (škola je členem Asociace školních sportovních klubů) docházelo v prvním pololetí průměrně 546 žáků. Žákům IX. ročníků je určen nepovinný předmět německý jazyk.

Úspěchy žáků jsou oceňovány pochvalou, diplomem, věcnými cenami, zveřejňovány na nástěnkách i ve školním rozhlase.

Všechny aktivity, které škola vyvíjí, jsou pro žáky nesmírně významné, přispívají k upevnování pocitu soudrživosti a hrdosťi na školu, učí žáky užitečně využívat volný čas. V tomto směru je škola hodnocena jako vynikající.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy je školní jídelna, školní družina a školní klub.

Školní jídelna - nabízí stravování 310 strávnickům, tj. žákům a pracovníkům školy. Jídelniček vychází z požadavků racionální výživy, doplněn ovocem či zeleninou. V době inspekce byla strava chutná. Stravování probíhá v čistém, estetickém prostředí.

Školní družina - je provozována v samostatném pavilonu, kde se nachází celkem pět oddělení se 119 žáky. Každé oddělení má svou místnost, kde jsou zabezpečeny dobré psychohygienické podmínky. Vybavenost jednotlivých oddělení je na velmi dobré úrovni, neboť žáci mají k dispozici společenské a stolní hry, časopisy a dostatek stavebnic. V odděleních je i moderní audiovizuální technika především radiomagnetofony a gramofony. Všechny prostory tohoto pavilonu jsou estetické, vyzdobené převážně žákovskými pracemi.

Pracuje zde 5 vychovatelů, přičemž čtyři jsou pedagogicky způsobilí, jeden nesplňuje kvalifikační požadavky.

Činnost a výchovně vzdělávací práce se organizuje dle vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Družina i klub realizují činnost mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Provoz školní družiny je od 6:00 hodin do 17:00 hodin a plně vychází z potřeb rodičů. Školní klub realizuje své aktivity denně od 15:00 hodin do 18:00 hodin, ve čtvrtek dokonce do 19:00 hodin. V rámci školní družiny pracují zájmové kroužky - výtvarný, sportovní, dovedných rukou, pěvecký, hra na zobcovou flétnu a logopedický kroužek. Školní klub nabízí starším žákům činnost v devíti sportovních kroužcích a hru na kytaru. Za pobyt ve školní družině se zde neplatí.

V rámci kontroly povinné dokumentace školní družiny a školního klubu lze konstatovat, že je zpracován kvalitní vnitřní řád školní družiny, platný od 1. září 1998, povinná dokumentace je vedena přehledně, úplně a na platných tiskopisech.

Součástí školy, tj. školní jídelny, školní družinu a klub lze hodnotit jako nadprůměrné.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Středně veliká sídlištní základní škola plní svoje poslání na velmi dobré úrovni. Pozitivem jsou popsány výsledky a hodnocení jednotlivých kapitol této inspekční zprávy. Nadstandardní jsou mimoškolní aktivity zasahující do volného času žáků.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- aktualizovat časové a tematické plány psaní na 1. stupni tak, aby odpovídaly vzdělávacímu programu Základní škola dle tvarových skupin a číslic uvedeným v tomto programu
- do výuky na 1. stupni častěji zařazovat progresivnější metody práce (skupinová práce, výuka v blocích, relaxační chvílky, motivační prvky výuky ap.)
- diferencovat učivo dle schopností a možností žáků a pamatovat na relaxační chvílky
- nezapomínat na zhodnocení a motivaci v závěru hodiny
- v metodických orgánech se zabývat sjednocením požadavků na grafickou úpravu žakovských prací a různými formami zjišťování úrovně žakovských vědomostí
- nepřeceňovat různé formy písemného zkoušení a ověřování vědomostí
- umožnit odborně nezpůsobilým vyučujícím hospitaci v hodinách vedených aprobovanými učiteli
- při kontrolní a hospitační činnosti sledovat efektivní využívání názorných pomůcek včetně audiovizuálních a frekvenci známek v žakovských knížkách
- zvážit využití počítačů nejenom ve volitelných předmětech - své místo má výpočetní technika i pracovních činnostech
- zefektivnit kontrolu vedení školy tak, aby vedení samo dokázalo odchytnout drobné nedostatky v plnění osnov
- věnovat pozornost předmětu Rodinná výchova
- projednat v předmětové komisi českého jazyka způsoby práce s chybou

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Mgr. Petr Salač, v. r.
 členové týmu: Mgr. Vladimír Bečvář, v. r.
 Mgr. Erika Bednárová, v. r.
 Marta Dolinská, v. r.
 PaedDr. Josef Sušanka, v. r.

V Teplicích dne 26. února 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 8. 3. 1999

razítko

Podpis ředitele: Mgr. Karel Poláček, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	22. 3. 1999	065 195/99-2550
Školský úřad:	22.3.1999	065 196/99-2550
Rada školy	-	-

5.6 Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny.